

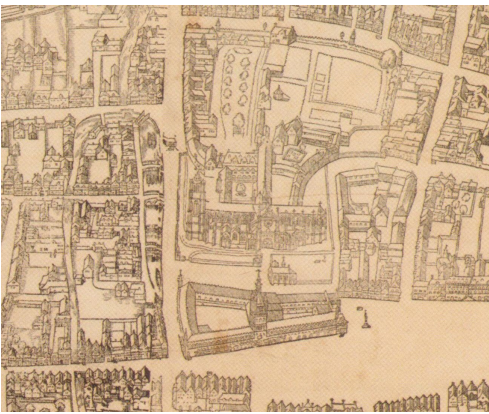
CO7

Zeven naar de 17de Eeuw

In 2021 werd de middeleeuwse loop van de leperlee terug blootgelegd op het Vandenpeereboomplein in Ieper. In de 17de eeuw werd de leperlee versmald en ingekokerd. De opvulling van de middeleeuwse haven bevatte de weggegooid gebruiksvorwerpen van de leperlingen uit verschillende eeuwen. Daarom besloten we om een deel van de opvulling in bigbags te scheppen om later uit te zeven. In september 2024 was het zo ver. Tijdens het project Zeven naar de 17de eeuw van CO7 en het Yper Museum werd alle grond uitgezeefd. Maar daar stopt het werk niet natuurlijk. In het depot gingen we verder aan de slag met de vondsten.

De middeleeuwse haven

In de middeleeuwen was er bootverkeer mogelijk tot in het centrum van de belangrijke lakenstad Ieper. Verwacht geen grote zeilschepen, maar kleine **platbodems** die op de Ieperlee konden varen. Zo konden die boten onder de vele bruggen doorvaren. Op het huidige Vandenpeereboomplein was een kleine haven ingericht. De Ieperlee werd daar gekanaliseerd in de 12de eeuw en was op het huidige plein zo'n 15m breed. Zo konden er boten aanmeren en ook doorvaren.

In de loop van de 13de eeuw werd een stenen **kademuur** aangelegd met meerpalen. Net voor de Kloosterpoort stond een **havenkraan** die de boten kon laden en lossen. Tijdens het archeologisch onderzoek werd dit allemaal terug opgegraven. Zo kon de vlakke bodem van de gekanaliseerde Ieperlee vastgesteld worden. Een inschatting laat vermoeden dat de boten maximum ca. 1,20m diepgang hadden.

De opvulling van de Ieperlee

Tijdens de middeleeuwen belandde er uiteraard veel materiaal in de Ieperlee. Zo zijn er rekeningen bekend dat de rivier moest uitgebaggerd worden om het bootverkeer te kunnen onderhouden. Wanneer de verdediging van de stad uitgebreid wordt onder de Spanjaarden in de 17de eeuw en ook de Neerstad zal aangelegd worden bij de huidige bibliotheek, wordt het bereiken van de binnenstad met een boot haast onmogelijk. De aanleg van het Ieperleekanaal tussen 1634 en 1645 betekent het definitieve einde van het gebruik van de Ieperlee als verkeersader. Dat is het sein om de Ieperlee op verschillende plaatsen te gaan **overwelfen**. Dit gebeurt ook op het Vandenpeereboomplein. Men versmalt de loop van de Ieperlee tot zo'n 5m in een gemetste koker met tongewelf. De rest van de rivierbedding wordt opgevuld met aangevoerde grond en afval van de Ieperlingen.

Tijdens het archeologisch onderzoek wordt deze opgevolde Ieperlee aangetroffen van aan de Elverdingestraat tot aan de Korte Meersstraat. De archeologen kunnen er even aan de slag voordat de rioleringen worden aangelegd. Er wordt beslist om een deel van de opvulling in **bigbags** te scheppen, om zo voldoende archeologische vondsten te recupereren die ons iets kunnen vertellen over het leven van de Ieperlingen.

Zeven naar de 17de eeuw

Al meteen tijdens het vullen van de bigbags ontstond het idee om deze zakken met grond uit te zeven met leerlingen uit Ieper. En in september 2024 was het eindelijk zo ver. Meer dan 700 leerlingen konden na een kleine introductie zelf op zoek naar voorwerpen die hun voorvaders in de ondergrond hadden achter gelaten. Dit op een zeefinstallatie die gemaakt werd door de technische dienst van de stad. Met het nodige **enthousiasme** leverde dat zo'n 20 bakken aan archeologische vondsten op.

Wat gaan jullie daar nu mee doen?

Dat was de vraag die heel wat leerlingen ons stelden in de loop van september. Eénmaal de vondsten in het erfgoeddepot waren aangekomen, moest alles terug te drogen worden gelegd. Daarna gingen onze vrijwilligers aan de slag met de scherven die we terugvonden. Ze proberen zoveel mogelijk scherven aan elkaar te **puzzelen**. Zo kunnen we beter achterhalen welke potten precies in de Ieperlee zijn beland, waarvoor ze dienden en wanneer ze in het water terecht kwamen.

Daarnaast willen we enkele **specialisten** raadplegen om na te gaan wat we nog meer over het dierlijk botmateriaal kunnen te weten komen, of over de vondsten in leer en in glas. Ook gaan enkele van de mooie

metalen vondsten geconserveerd worden, zodat ze aan een breed publiek kunnen getoond worden. Het gaat bijvoorbeeld om een middeleeuws insigne of een klein lepeltje.

Want het volgende op de planning staat al vast: in het voorjaar van 2025 zal je in een kleine tentoonstelling in het **Yper Museum** een deel van de vondsten kunnen gaan bekijken. Hou onze nieuwsbrief in de gaten om te weten wanneer het zover is!

Contactpersonen

- ◦ Jan Decorte

- gsm. 0473 46 01 78
- jan.decorte@co7.be